श्रीगणेशायनमः॥ तातं वा जनितयं सपत्न
जननी मातामहादित्रयं॥ सस्त्रीस्त्रीतन
यादि तात् जननी स्वभ्रातरं स्त्रस्त्रियः
तातं वा मम भगीन्यपत्यधवयुक् जाया पि
ता सद्गुरूः॥ शिष्याप्ताः पितरो महालय
विधौ तीर्थे तथा तर्पणे॥१॥ ऋकारांतः पु
ल्लिंगः पितृ शब्दः॥ पिता॥ पितरौ॥ पितरः
१॥ पितरं॥ पितरौ॥ पितॄन्॥२॥ पित्रा॥ पि
तृभ्यां॥ पितृभिः॥३॥ पित्रे॥ पितृभ्यां॥ पि
तृभ्यः॥४॥ पितुः॥ पितृभ्यां॥ पितृभ्यः॥

पि॰ वि॰ ३।

पितुः॥ पित्रोः॥ पितॄणां॥ ६॥ पितरि॥ पित्रोः॥
पितृषु॥ ७॥ हे पितः॥ हे पितरौ॥ हे पितरः॥
संबोधनं॥ ८॥ अकारांतः पुल्लिंगः पिताम
हशब्दः॥ पितामहः॥ पितामहौ॥ पिताम
हाः॥ १॥ पितामहं॥ पितामहौ॥ पितामहान्
२॥ पितामहेन॥ पितामहाभ्यां॥ पितामहैः॥
३॥ पितामहाय॥ पितामहाभ्यां॥ पितामहेभ्यः॥
४॥ पितामहात्॥ पितामहाभ्यां॥ पितामहेभ्यः॥ ५॥ ॥ १॥
पितामहस्य॥ पितामहयोः॥ पितामहानां॥ ६॥
पितामहे॥ पितामहयोः॥ पितामहेषु॥ ७॥ हे

पितामह ।। हे पितामहौ ।। हे पितामहाः ।। सं
अकारांतः पुल्लिंगः पितामह शब्दः ।। पि
तामहवन्नयोजयेत् ।। नकारांतः पुल्लिंगः
शर्मन शब्दः ।। शर्मा ।। शर्माणौ ।। शर्माणः ।। १ ।।
शर्माणं ।। शर्माणौ ।। शर्मणः ।। २ ।। शर्मणा ।। श
र्मभ्यां ।। शर्मभिः ।। ३ ।। शर्मणे ।। शर्मभ्यां ।। श
र्मभ्यः ।। ४ ।। शर्मणः ।। शर्मभ्यां ।। शर्मभ्यः ।। ५ ।।
2 शर्मणः ।। शर्मणोः ।। शर्मणां ।। ६ ।। शर्मणि ।। श
र्मणोः ।। शर्मसु ।। ७ ।। हे शर्मन् ।। हे शर्माणौ

हे शर्माणः ।। सं० ।। ८ ।। अकारांतः पुल्लिंगो

 

॥२॥ शब्दः। गोत्रः। गोत्रौ। गोत्राः। १। गोत्रं।
गोत्रौ। गोत्रान्। २। गोत्रेण। गोत्राभ्यां। गो
त्रैः। ३। गोत्राय। गोत्राभ्यां। गोत्रेभ्यः। ४।
गोत्रात्। गोत्राभ्यां। गोत्रेभ्यः। ५। गोत्रस्य।
गोत्रयोः। गोत्राणां। ६। गोत्रे। गोत्रयोः।
गोत्रेषु। ७। हे गोत्र। हे गोत्रौ। हे गोत्राः।
सं०। ८। अकारान्तः पुल्लिंगः स्वरूपशब्दः॥
गोत्रशब्दवत् यो ज्ञेयः॥ इति पितृत्रयशब्दः ॥२॥
ऋकारान्तः स्त्रीलिंग मातृशब्दः। माता।
मातरौ। मातरः। १। मातरं। मातरौ। मातॄः। २।

मात्रा॥ मातृभ्यां॥ मातृभिः॥ ३॥ मात्रे॥
मातृभ्यां॥ मातृभ्यः॥ ४॥ मातुः॥ मातृ
भ्यां॥ मातृभ्यः॥ ५॥ मातुः॥ मात्रोः॥ मा
तॄणां॥ ६॥ मातरि॥ मात्रोः॥ मातृषु॥ ७॥
हे मातः॥ हे मातरौ॥ हे मातरः॥ सं०॥ ८॥
ईवंतः स्त्रीलिंगः पितामहीशब्दः॥ पिता
मही॥ पितामह्यौ॥ पितामह्यः॥ १॥ पिता
महीं॥ पितामह्यौ॥ पितामहीः॥ २॥ पिता
3 मह्या॥ पितामहीभ्यां॥ पितामहीभिः॥ ३॥
पितामह्यै॥ पितामहीभ्यां॥ पितामहीभ्यः॥ ४॥

पि० वि० पितामह्याः । पितामहीभ्यां । पितामहीभ्यः । दा०
॥ ३ ॥ ५ । पितामह्याः । पितामह्योः । पितामहीनां ।
६ । पितामह्यां । पितामह्योः । पितामहीषु ।
हे पितामहि । हे पितामह्यौ । हे पितामह्यः । सं०
एवं प्रपितामहीशब्द उच्चारयेत् । आबंतः
स्त्रीलिंगो दाशब्दः । दा । दे । दाः । २ । दां । दे । दाः ।
३ । दया । दाभ्यां । दाभिः । ४ । दायै । दाभ्यां । दा
भ्यः । ५ । दायाः । दाभ्यां । दाभ्यः । ६ । दायाः
दयोः । दानां । ७ । दायां । दयोः । दासु । ॥ २ ॥
हे दे । हे दे । हे दाः । सं० । आबंतः स्त्रीलिंगः

लिंगोगावा इत्यु ब्दः। गो वा। गो वे। गो गौः
॥ इति दाशब्दवत् उच्चारयेत्॥ आर्बन्तः
स्त्रीलिंगः स्वरूपा शब्दः॥ इति दाशब्दवत्
ऋकारान्तः स्त्रीलिंगः सापत्नमातृशब्दः
मातृशब्दवत् योजयेत्॥ इति मातृशब्दी
अकारान्तः पुल्लिंगो मातामह। मातुः पिता
मह मातुः प्रपितामह शब्दः॥ पितामहश
र्मन्॥ वसुरूप॥ रुद्ररू॥ आदित्यरूप
पूर्वलिंगेन योजयेत्॥ ईबन्तः स्त्रीलिंगो मा
तामही। मा॰ पिता॰ मा॰ प्रपिता॰ मातारूपा

१७ मातामह। प्रमातामह। वृद्धप्रमातामह॥ ८

5

पि० वि० रा०

॥ ८ ॥

आबंतः स्त्रीलिंगो रमाशब्दवत् ॥ इति द
ईदंतः स्त्रीलिंगो नदीशब्दवत् जननीशब्दः
ईदंतः स्त्रीलिंगः पत्नीशब्दः पितामहीवत् ॥
अनुकर्त्री ॥ गो ॥ गा ॥ वसुरूपा ॥ इति चमरमाशं० ॥
अकारांतः पुल्लिंगो तनयशब्द रामशब्दवत्
ऋकारांतः स्त्रीलिंगो दुहितृशब्द मातृशब्दवत्
स्वस्रा तिस्रश्च तस्रश्च ननांदा दुहिता तथा ॥
याता मातेति सप्तैते स्वस्रादय उदाहृताः ॥ १ ॥
आह दुहितर सर्वपर्यायोक्तयोः समं ॥ अस्य
शब्दस्य ऋकारांतत्वं तत्वाबंतत्वं ॥ ननांद ॥ ८ ॥

अकारांतः पुल्लिंगः पितृव्यशब्दः ॥ रामशब्दवत् पितृव्यः ॥ पितृव्यौ ॥ पितृव्याः ॥ १ ॥ पितृव्यं ॥ पितृव्यौ ॥ पितृव्यान् ॥ २ ॥ पितृव्येन ॥ पितृव्याभ्यां ॥ पितृव्यैः ॥ ३ ॥ पितृव्याय ॥ पितृव्याभ्यां ॥ पितृव्येभ्यः ॥ ४ ॥ पितृव्यात् ॥ पितृव्याभ्यां ॥ पितृव्येभ्यः ॥ ५ ॥ पितृव्यस्य ॥ पितृव्ययोः ॥ पितृव्यानां ॥ ६ ॥ पितृव्ये ॥ पितृव्ययोः ॥ पितृव्येषु ७ ॥ हे पितृव्य ॥ हे पितृव्यौ ॥ हे पितृव्याः ॥ सं० ॥

१९ आत्मश० ॥ शर्मन्नौगोत्र ॥ स्फटिक ॥ सकुंभ ॥ अकारांतः पुल्लिंगो रामशब्दवत् ॥ नयेतमातुल सापत्यादि

पि॰ वि॰

ऋकारांतः पुल्लिंगो भ्रातृशब्दः । पितृशब्दवत् ज्ञे॰ ॥ शर्मन् आत्मशब्दवत् ज्ञे॰ । गोत्र । सप॰ । सापत्य ॥ वसुरूप । अकारांतः पुल्लिंगो रामशब्दवत् उच्चा॰ ईवंतः स्त्रीलिंगः पितृभगिनी शब्दः । पितामहीवत् । अमुकदा । गोत्रा । सभर्तृका । सापत्नी । वसुरूपा ॥ आवंतः स्त्रीलिंगो रमा शब्दवत् । तथैव मातृभगिनी आत्मभगिनी सापत्यवसुरूपादि ज्ञे॰ ॥ श्वशुर । गुरु । शिष्य । आप्त । शर्मन् । गोत्र । सप लिक । सापत्य । वसुरूप । अकारांतः पुल्लिंगो रामशब्दवत् उच्चारयेत् । इति पितृगण विभक्ति

शं॰

५ ।

५

शार मालिकासंपूर्णं॥ संकल्पासनयोःषष्ठी
द्वितीयावाहनेतथा॥ अन्नदानंचतुर्थीस्या
च्छेषाःसंबुद्धिरूच्यते॥१॥ इतिकारिका॥ ॥
संमत॥१९०१॥ शाके१७६६॥ श्रावणमासे
कृष्णपक्षे॥ तिथौ॥४॥ मंदवासरो॥ तद्दिनेपा
नवलकरइत्युपनामका॥ नारायणेन लिखि
तं॥ स्वार्थं॥ परोपकारार्थं॥ श्रीदत्तप्रसन्न॥

6

पि॰ हा॰
६

वि॰
६